

EELHINNANG

Keskkonnaamet annab keskkonnamõju hindamise (KMH) eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“.

1. Kavandatav tegevus

1.1. Tegevuse iseloom ja maht

TREV-2 (registrikood 10047362, edaspidi *ettevõtte*) kavandatava tegevuse eesmärgiks on jäätmete (pinnase) ringlussevõtt. Materjali soovitakse kasutada ehitustöödel ja tee-ehituses mitte avalikel teedel, ühtlustatud standardi EVS-EN 13242:2006+A1:2008 alusel. Toimivuse püsivuse hindamise ja kontrolli süsteem 4 alusel. Materjal sorditakse vajadusel ja sõelutakse ning ladustatakse ettevõtte territooriumil. Jäätmed võetakse vastu teistelt ettevõtjatelt. Jäätmekäitluseks kasutatakse tehniliselt korras ning Euroopa Liidus ja Eestis kehtivatele nõuetele vastavat tehnikat.

Tootmismaht kokku kõigi jäätmete peale on 1000 tonni aastas. Jäätmeid kavandatakse hoiustada puistangutes. Kuna jäätmeid tuuakse puistangutesse juurde ja võetakse ära ümbertöötlemiseks vastavalt töötsüklile, siis puistangute suurused on ajas muutuvad (kõrgused jäävad vahemikku 0-5 m ja aluspinnaga 400-700 m²).

Käitluskoht asub Abissaare II liivakarjääri Karjääri (katastritunnus 28401:001:0305) ja Suure-Karjääri (katastritunnus 28401:001:0300) kinnistutel Sulaoja külas, Kanepi vallas, Põlva maakonnas.

1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Keskkonnastrateegia aastani 2030 on keskkonnavaldkonna arengustrateegia, mis juhindub Eesti säästva arengu riikliku strateegia "Säästev Eesti 21" põhimõtetest ja on katusstrateegiaks kõikidele keskkonna valdkonna alavaldkondlikele arengukavadele, mis peavad koostamisel või täiendamisel juhinduma keskkonnastrateegias toodud põhimõtetest. Keskkonna valdkond hõlmab nii sisult, ulatuselt kui ka spetsiifikalt väga erinevaid alavaldkondi, seetõttu on nende sihipärase arengu kavandamiseks vastavate alavaldkondade koostamine vajalik ja põhjendatud ka keskkonnastrateegia kui üldisema raamdokumendi olemasolul.

"Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030" eesmärk jäätmevaldkonnas on järgmine: aastal 2030 on tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt on vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust.

Eesmärgiks on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele. Keskkonnastrateegia

põhimõtted: säästev areng, keskkonnakahjustuste ennetamine ja vältimine, jäätmehoolduse integreerimine teiste eluvaldkondade ja loodusvarade kasutamisega.

Ettevõtte tegevuse käigus suunatakse jäätmed taaskasutusse, mistõttu väheneb vajadus jäätmete ladestamiseks. Seega täidab tegevus sätestatud eesmärgi.

Riigi jäätmekava 2022-2028 II strateegiline eesmärk on võtta jäätmed ringlusse või neid muul viisil taaskasutada maksimaalsel tasemel. Taotletav tegevus on otseses seoses püstitatud eesmärgiga, sest tegevuse käigus suunatakse jäätmed ringlusse.

Ettevõtte kavandatav tegevus ja tegevuse asukoht ei ole vastuolus kehtiva Kanepi valla üldplaneeringuga.

1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse käigus suunatakse ringlusse (taaskasutatakse) kuni 1000 tonni pinnast aastas. Muid loodusvarasid ega ressursse ei kasutata.

1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiat kasutatakse niivõrd, kui seda vajab tegevuseks kasutatav tehnika ja inime tööjõud. Energiakulu ei põhjusta olulisi ebasoodsaid mõjusid.

1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Põhjavesi on antud piirkonnas kaitstud maapinnalt lähtuva reostuse suhtes vastavalt Eesti Geoloogiakeskuse Eesti põhjavee kaitstuse kaardile (1:400000). Lähim puurkaev (PRK0060060) asub naaberkinnistul.

Jäätmete käitlemine toimub karjääri territooriumil. Käitluskoha platsi pinnas on killustiku-graniidiseguga kaetud ja tihendatud. Ala on piiratud vallidega ja värav lukustatav. Ühisveevärk ja kanalisatsioon puudub. Taotluse kohaselt veekõrvaldust ei toimu ja piirkonnas kujunenud veerežiimi ei muudeta.

Ettevõtte tegevusega ei kaasne eeldatavalt sellist saasteainete heidet välisõhku, mis põhjustaks pöördumatuid muutusi antud piirkonnas ning häirida ümbruskonda.

Ettevõtte tegevusega võib kaasneda teatav müra ja tolmu levik, kuid need häiringud on ajutised ja lühiajalised, sest tootmistsükkel on planeeritud etappide kaupa. Pidevalt töid ei planeerita ning neid häiringuid jälgitakse. Tegevusega võib kaasneda vibratsioon masinate töötamise ajal. Kavandatud tegevusel ei teki eeldatavalt müra, mis ületaks keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ kehtestatud müra normtasemeid. Näitajate piirmäärade võimaliku ületamise ohu korral võetakse tarvitusele meetmed. Ettevõtte vähendab mürahäiringuid, kasutades kaasaegset tehnikat, mille müratase on viidud miinimumini. Tolmu tekke vähendamiseks vajadusel kasutatakse leevendusmeetmeid (sõidukiiruse vähendamine, teede ja territooriumi kastmine).

Valguse, soojuse, lõhna ja kiirguse reostust ettevõtte tegevusest ümbruskonnale eeldatavalt ei kaasne.

Kliimale eeldatavalt olulist keskkonnamõju ei teki.

Ettevõtte tegevuse mõju on lokaalne ega ulatu käitluskoha piiridest väljapoole.

1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Ettevõtte tegeleb jäätmete (pinnas) ringlussevõetuga. Materjali soovitakse kasutada ehitustöödel ja tee-ehituses mitte avalikel teedel, ühtlustatud standardi EVS-EN 13242:2006+A1:2008 alusel. Toimivuse püsivuse hindamise ja kontrolli süsteem 4 alusel. Materjal sorditakse vajadusel ja sõelutakse ning ladustatakse ettevõtte territooriumil. Jäätmed võetakse vastu teistelt ettevõtjatelt.

Ettevõtte tegevuse käigus võib tekkida väikeses koguses tavapäraseid jäätmeid, mis antakse üle selleks vastavat keskkonnaluba omavale jäätmekäitlejale.

1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Ettevõtte peab järgima ettenähtud ohutusnõudeid, ettevõtte töötajad peavad olema läbinud vastava koolituse ning kasutatavad seadmed peavad vastama selleks tööks kehtestatud tehnilistele nõuetele. Nimetatud tingimuste täitmine vähendab avariilukordade esinemise tõenäosust.

1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Jäätmeseaduse tähenduses on suurõnnetus tegevuskohal kaevandamisjäätmete käitlemise käigus tekkinud juhtum, mis kujutab otsekohe või aja jooksul tegevuskohal või mujal ilmnevat tõsist ohtu inimese tervisele või keskkonnale. Suurõnnetuse ohuga jäätmehooldla projekteerimisel, rajamisel, kasutamisel, hooldamisel, sulgemisel ning järelhooldamisel tuleb võtta vajalikke meetmeid, et vältida selliseid õnnetusi ja piirata nende kahjulikke tagajärgi inimese tervisele või keskkonnale, piiriülesed mõjud kaasa arvatud.

Kemikaaliseaduses on mõiste suurõnnetus defineeritud nii avamerel nafta- ja gaasiammutamisprotsesside kontekstis (§ 19) kui ka ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte peatükis. Viimasel juhul on suurõnnetus ettevõtte töö kontrolli alt väljumisest tingitud ohtliku kemikaali ulatuslik leke, tulekahju või plahvatus, mis kohe või tulevikus põhjustab raskeid tagajärgi inimese elule, tervisele või keskkonnale käitise sees või väljaspool seda ning mis on seotud ühe või mitme ohtliku kemikaaliga (§ 21 lg 6). Samuti on Kemikaaliseaduses defineeritud mõisted oht (ohtliku kemikaali või olukorra olemuslik omadus, mis võib põhjustada kahju inimese elule, tervisele või keskkonnale) ning risk (tagajärje ilmnemise tõenäosus teatud aja jooksul või teatud asjaolude korral).

Mõiste „katastroof“ on defineeritud hädaolukorra seaduse § 19 lg-s 2 ning selle all mõistetakse eelkõige inimtegevusest põhjustatud ulatuslikku õnnetust või avariid või muu samasuguse mõjuga sündmust, sealhulgas elutähtsa teenuse raskete tagajärgedega või pikaajaline katkestus.

Ettevõtte ei kuulu suurõnnetuse ohuga ettevõtete hulka ega jää ka vastavate ettevõtete mõjualasse. Lisaks ei käita ettevõtte kaevandamisjäätmete hoidlat. Kliimamuutusest põhjustatud suurõnnetuse või katastroofi oht on väike, sest käitluskohas ei asu üleujutataval alal ega ühegi suure veekogu lähedal, kus saaks veetase ohtlikult tõusta.

2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Käitluskoht asub aadressil Karjääri (katastritunnus 28401:001:0305) ja Suure-Karjääri (katastritunnus 28401:001:0300) Sulaoja küla, Kanepi vald, Põlva maakond, 100 % mäetööstusmaal.

Jäätmekäitlustegevusteks on püsijäätmete vastu võtmine, et neist toota tooteid kasutamiseks ehitustöödel ja tee-ehituses mitte avalikel teedel sidumata kujul ja hüdrauliliselt seotuna kasutatava täitematerjalina, ühtlustatud standardi EVS-EN 13242:2006+A1:2008 alusel. Toimivuse püsivuse hindamise ja kontrolli süsteem 4 alusel. Töötükk on planeeritud selliselt, et lisakoormust müra ja tolmu osas juurde ei tule. Jäätmete sorteerimisega tegeletakse siis, kui parajasti kaevandamistegevust ei toimu. Tootmisplatsil ei toimu veekõrvaldust, mis on oluline võimalikku põhjavette reostuse levikut takistav faktor. Jäätmeid on plaanis hoiustada puistangutes vastavalt tootmistsükli pikkusele. Seejärel suunatakse jäätmed vajadusel sorteerimisse ja sõelumisse.

Käitluskoht on ümbritsetud maatulundus-, mäetööstus-, transpordimaadega.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei planeerita lähikonnas olulist maakasutuse muutust.

2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Käitluskoht asub Abissaare II liivakarjääris, mille põhimaavaraks on liiv (ehitusliiv, täiteliiv). Põhjavesi on antud piirkonnas kaitstud vastavalt Eesti Geoloogiakeskuse Eesti põhjavee kaitstuse kaardile (1:400 000). Lähim puurkaev (PRK0060060) asub naaberkinnistul, piirist ca 40 meetri kaugusel. Kinnistu piirist ca 200 m põhja suunda jääb Maa-ameti kaardi kohaselt Sulaoja (VEE1048000).

Käideldavad jäätmed ning käitlustoiminguid ei mõjuta vee ega pinnase kaitstust, sest käideldakse ainult mitteohtlikke jäätmeid käitluskoha kinnistul väliterritooriumil. Ladustamiskoha pinnas on tihendatud, et välistada võimalus reostuse sattumiseks pinnasesse ja põhjavette. Kinnistul ühisveevärk ja kanalisatsioon puudub. Veekõrvaldust ei toimu. Piirkonnas kujunenud veerežiimi ei muudeta.

2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Ettevõtte taotletava tegevuse mõjuala on lokaalne ega ulatu kaugemale käitluskoha piirist. Maaüksusel ei ole keskkonnaohtlikke objekte, kaitsevööndit nõudvaid rajatisi, Natura 2000 alasid või kavandatavaid alasid, kaitsealuseid üksikobjekte, kaitse ega hoiualasid, vee- ja keskkonnakaitselisi piiranguid, ega III kategooria kaitsealuseid liike.

Lähim kaitseala Veski looduskaitseala (KLO1000440) jääb 2,3 km kaugusele, mille kaitse-eesmärk on: 1) kaitsta, säilitada ja taastada elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on siirde- ja õõtsiksood (7140)³, vanad looduspõõsad (9010*), soostuvad ja soo-lehtmõõsad (9080*) ning rohunditerikkad kuusikud (9050);

2) kaitsta I kaitsekategooria liigi, keda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7-25) nimetab I lisas, elupaika.

Lähim Natura ala Veski loodusala (RAH0000210, EE0080206), mille I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on siirde- ja õõtsiksood (7140), vanad looduspõõsad (*9010), rohunditerikkad kuusikud (9050) ning soostuvad ja soo-lehtmõõsad (*9080), jääb 2,3 km kaugusele.

Käitluskoha territooriumil ei paikne olulisi märgalasid, pinnavorme ja metsi, mis saaksid kavandatava tegevuse tõttu oluliselt mõjutatud. Ettevõtte kavandatav tegevus (jäätmete ringlussevõtt) ei mõjuta kaitsealuseid liike. Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud. Maa-ameti kaardirakenduse alusel ajaloolised, kultuuriloolised ning arheoloogilised väärtused kinnistutel teadaolevalt puuduvad, seega võimalik negatiivne mõju nimetatud väärtustele puudub.

2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Ettevõtte käitluskoht asub hajaasustuspõõrkonnas. Kavandataval tegevusel puudub otsene mõju inimese tervisele ja heaolule.

3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

3.1. Mõju suurus

Arvestades jäätmekäitluskoha asukohta ja jäätmekäitluse iseloomu taotletavas jäätmekäitluskohas ei tekita jäätmekäitlustegevus eeldatavalt negatiivseid mõjusid keskkonnale. Tavapärase tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju.

Taotletava tegevuse käigus ei teki eeldatavalt lõhna, valguse ja kiirgusega seotud häiringuid. Tegevusega võib kaasneda vibratsioon ja müra masinate töötamise ajal, kuid eeldatavalt ei ületa müra kinnistu piiril keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ kehtestatud müra normtasemeid. Tegevusega võib kaasneda teatav tolmu levik, kuid need häiringud on ajutised ja lühiajalised, sest tootmistsükkel on planeeritud etappide kaupa ning lisakoormust vibratsioonile, müra ja tolmu osas juurde ei tule. Samuti ei kaasne tegevusega heidet pinnasesse.

Kui ettevõtte täidab õigusaktidega ning keskkonnaloaga sätestatud nõudeid, ei oma tegevus ümbritsevale keskkonnale olulist mõju.

3.2. Mõjuala ulatus, näiteks geograafiline ala ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus

Tegevuse võimalik mõju on lokaalne ning eeldatavalt ei välju käitluskoha piiridest.

Ettevõtte tegevusega ei kaasne koostõõju piirkonna teiste ettevõtete tegevusega. Tegevuse mõjuala ei ulatu Natura 2000 aladeni, kaitsealadeni ega teadaolevate looduskaitsealuste liikide

elupaikade ning leiukohtadeni, samuti kaitstavate üksikobjektideni, mistõttu ei oma jäätmekäitluskohat nimetatud objektidele mõju ega sea ohtu kaitstavate loodusobjektide kaitse eesmärkide saavutamist. Lähtudes eelnevast puudub taotletaval tegevusel mõju inimestele, nende tervisele, heaolule ning varale.

3.3. Mõju ilmnemise tõenäosus ja aeg

Jäätmete transportimise, purustamise ja segamise ajal esineb vähene müra ja vibratsioon seoses masinate tööga, kuid mõju on lühiajaline ning kestab tööde teostamise ajal. Tegevuse negatiivse keskkonnamõju ilmnemise tõenäosus on väike.

3.4. Mõju laad, tugevus, kestus, sagedus ja pöördumus

Arvestades jäätmekäitluskoha asukohta ja jäätmekäitluse iseloomu taotletavas jäätmekäitluskohas ei tekita jäätmekäitlustegevus eeldatavalt negatiivseid mõjusid keskkonnale. Ettevõtte tegevusega ei kaasne eeldatavalt sellist saasteainete heidet välisõhku, mis põhjustaks pöördumatuid muutusi antud piirkonnas ning häirida ümbruskonda. Kliimale eeldatavalt olulist keskkonnamõju ei teki. Mõju on kaudne.

3.5. Mõju piiriülesus

Kavandatav tegevus ei ole piiriülese mõjuga.

3.6. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Tegevuse mõju ei ulatu Natura 2000 aladeni, kaitsealadeni ega teadaolevate looduskaitsealuste liikide elupaikade ning leiukohtadeni, samuti kaitstavate üksikobjektideni, mistõttu ei oma jäätmekäitluskohat nimetatud objektidele mõju ega sea ohtu kaitstavate loodusobjektide kaitse eesmärkide saavutamist. Natura-eelhindamine ei ole vajalik, ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud.

3.7. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Ettevõtte tegevusega ei kaasne koosmõju piirkonna teiste ettevõtete tegevusega.

3.8. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Lähtudes eelnevast ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused-meetmed ei ole vajalikud.

Jäätmete käitlemisel tuleb jälgida tuleohutusnõuded ja kasutada ennetusmeetmeid käideldavate jäätmete süttimise vältimiseks. Õnnetusjuhtumitele, tulekahjudele vms, tuleb reageerida kiirkorras ja tõkestada reostuse sattumine keskkonda, niivõrd kui see on antud tingimustes võimalik ja jätkata täiendavate meetmete kasutusele võtmist juhtumi käigus.

4. Eelhindangu järeldus

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, mistõttu keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- Ettevõtte territooriumil ja selle mõjualal puuduvad Natura 2000 võrgustiku alad. Seega on välistatud, et ettevõtte kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega

avaldata ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele. Samuti puuduvad teised kaitstavad loodusobjektid, mistõttu puudub mõju ka nende.

- Ettevõtte kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid vibratsiooni, müra ja õhusaastatuse osas. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
- Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.

Lähtudes eelhindangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg-st 8¹ puudub vajadus kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks.